

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Francouzské frazeologismy obsahující názvy zvířat a jejich české ekvivalenty

Diplomantka: Monika Synková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 67 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Cílem předkládané bakalářské práce je shromáždit vzorek francouzských frazeologismů obsahujících názvy zvířete, provést strukturní analýzu, navrhnout jejich překlady do češtiny a možnosti překladu vyhodnotit.

Teoretická část práce (s. 9-18) se opírá téměř výhradně o české frazeologické studie Františka Čermáka a jeho spolupracovníků. To je na jednu stranu dobrá volba, Čermákovy práce jsou v oboru nezpochybnitelnou autoritou a zaručuje to práci jistou terminologickou konzistencí. Na druhou stranu překvapí absence pohledu francouzské lingvistiky, která je odbyta stručnou kapitolkou na s. 10. V ní najdeme také pozoruhodnou větu, kterou stojí za to přetisknout:

Dle Lédée (2011: 9) se frazémy a idiomy nacházejí na půl cesty mezi jazykem a jazykovým projevem. Pokud jsou lexikalizovány, zvýrazňují jazyk, ale jakmile vynikne jejich lingvistický význam určující jejich smysl, zvýrazňují zároveň jazykový projev. (s. 10)¹

Po srovnání této pasáže s originálem vyvstane hned několik problémů, a to v první řadě věcných: český text (resp. překlad) je nesrozumitelný, protože autorka originál nepochopila, a chybí také propojení se zbytkem textu BP. Další problémy jsou formální: ve skutečnosti jde o neoznačenou přímou citaci, špatně je uvedena strana originálu, v originále je citován třetí zdroj – Lederer – což z BP není zřejmé, a konečně originální pramen je magisterskou diplomovou prací, což není zdroj „první volby“ – jistě by se našly zdroje relevantnější.

Teoretická část je tedy v souhrnu korektním, ale jednostranným shrnutím teorie Čermákovy. Mimořádně stručná je také pasáž o překladu frazémů na s. 19.

V analytické části autorka vyexcerpovala ze slovníků 150 idiomatických výrazů obsahujících celkem 52 názvů různých zvířat (s. 20), celý vzorek je obsažen v příloze. Formálně-strukturní analýza podle Čermákovy klasifikace je korektní (s. 20-23). V translatologické analýze autorka dohledala nebo navrhla české ekvivalenty pro každý frazeologismus. Návrhy jsou většinou správné, v zásadě korektní je také rozdělení do jednotlivých skupin podle stupně ekvivalence v češtině.

Několik konkrétních připomínek a podnětů k oběma částem bych připojil heslovitě:

1) Na s. 16 autorka tvrdí, že frazém se od pravidelného pojmenování liší jiným poměrem významu a smyslu. Pasáž ale není příliš jasná: zajímalo by mne, jak interpretuje autorka termíny význam a smysl s ohledem na referenční sekundární literaturu a jak tato otázka souvisí s frazeologií.

2) Translatologická klasifikace není zcela bez chyb. Např. mezi frazémy, které mají doslovný ekvivalent, řadí autorka *se jeter dans la gueule du loup* – *vrhnout se do jámy lvové* (v překladu je jiné zvíře, s. 25), *oie blanche* – *husa hloupá* (s. 25, česky lépe /venkovská/

¹ *Les expressions figées se trouvent à mi-chemin entre la langue et le discours. En effet, lorsqu'elles sont lexicalisées, elles relèvent de la langue, mais lorsqu'elles « transcendent leur signification linguistique pour désigner un sens, elles relèvent aussi du discours » (Lederer, 1994 : 120). (Lédée, 2011:8)*

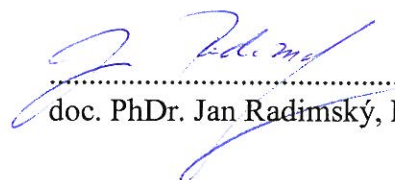
husička), être *myope* comme une taupe – být *slepy* jako krtek (s. 26); z příkladů je zřejmé, že o doslovný ekvivalent nejde.

3) V práci autorka cituje řadu frazémů, které podle ní nemají český ekvivalent (s. 40-48), ale podle všeho by nebyl problém nějaký frazeologický ekvivalent dohledat. Např. *j'ai les abeilles* v kontextu na s. 40 by šlo přeložit jako *tos mi hnul žlučí*; podobně *il n'était pas un aigle* na s. 41 jako *nebyl zrovna hlavička otevřená*, atd.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako **velmi dobrou**.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 23. srpna 2016